

Motion till riksdagen 2019/20:37

av **Désirée Pethrus (KD)**

HPV-vaccin för pojkar

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur vaccinationsprogrammet mot HPV även kan omfatta pojkar i åldern 9–15 år och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

HPV (humant papillomvirus) är världens vanligaste sexuellt överförda infektion. HPV orsakar bland annat kondylom som är en av våra mest utbredda könssjukdomar och som drabbar en av tio unga. Undersökningar har visat att över hälften av ungdomarna inte känner till att kondylom orsakas av HPV.

Idag finns beslut om ett nationellt vaccinationsprogram för HPV som gäller flickor i åldern nio till 15 år. HPV-vaccin förebygger utvecklingen av livmoderhalscancer och därför erbjuds vaccinet numera till flickor i Sverige. Men HPV-vaccin skyddar också mot huvud- och halscancer, vilket innebär läpp, tunga, munbotten, tandkött, halsmandlar, näsa, bihålor, struphuvud och ingången till matstrupen. Ökningen av denna cancerform är i hög grad kopplat till HPV-viruset vilket lett till allmän vaccinering i exempelvis Kanada och Australien. Forskning visar även att HPV-viruset kan orsaka analcancer och bland män som drabbas är det framförallt män som har sex med män eller personer som lever med hiv som är överrepresenterade. Venhälsan, mottagningen för män som har sex med män och personer som lever med hiv, uppskattar att ungefär 15 procent av deras besökare bär på så kallade cancerogena HPV-virus. Och bland dem som har diagnosen hiv är förekomsten av HPV cirka 30 procent enligt Venhälsan.

Därför bör vaccinet erbjudas till pojkar på samma sätt. Internationella undersökningar har tydligt påvisat att vaccin skyddar unga pojkar mot HPV. Vaccination av pojkar omfattas emellertid inte av högkostnadsskyddet för läkemedel, trots att det skulle kunna vara ett effektivt sätt att minska spridning av HPV och även minska andra sexuellt överförbara sjukdomar.

Beräkningar visar att omkring 80 procent av alla sexuellt aktiva män och kvinnor någon gång under sitt liv kommer att få HPV. Hos de allra flesta läker infektionen ut av sig själv, men för några få blir infektionen kronisk. En kronisk infektion med HPV kan i samverkan med andra faktorer, exempelvis rökning, ge allvarliga cellförändringar på livmoderhalsen som i vissa fall kan vidareutvecklas till cancer. Varje år drabbas ungefär 450 kvinnor av livmoderhalscancer, något som nu bör minska när fler flickor vaccineras. Det är en mycket allvarlig form av cancer och ungefär en tredjedel av dem som insjuknar dör i sjukdomen. Flera tusen kvinnor opereras varje år i Sverige på grund av cellförändringar. Alla slemhinnor i underliv och svalg kan drabbas av cellförändringar hos kvinnor, men även hos män. Hos män är dessa cancerformer emellertid ovanliga. Men det innebär att även män i vissa fall kan utveckla cancer på grund av en HPV-infektion.

Då pojkar också drabbas av HPV och för smittan vidare bör de självklart också vaccineras. Det är angeläget att utreda hur vaccinationsprogrammet mot HPV även kan omfatta pojkar i åldern nio till 15 år. Sedan 2012 vaccineras flickor mot HPV. Folkhälsomyndigheten kom 2017 fram till att det skulle vara samhällsekonomiskt lönsamt att även erbjuda pojkar HPV-vaccination, inom ramen för det allmänna vaccinationsprogrammet för barn och på så sätt förebygga 120–130 cancerfall per år. Men regeringsbeslut i frågan dröjer dessvärre. Region Stockholm beräknar kostnaden till mellan 30 och 50 miljoner, ifall man på egen hand skulle börja erbjuda vaccinering. Något de och andra regioner inte har råd med. Särskilt inte när regeringen enligt ett förslag avser att ta ytterligare miljarder från Region Stockholm, i det kommunala utjämningsystemet. Staten bör ta ett ansvar för denna fråga och se till att det finns resurser för vaccination. Flera regioner väntar nu på regeringsbeslut. Ett sådant beslut bör komma från regeringen i närtid.

Désirée Pethrus (KD)